

Een maandelijkse uitgave van **Voka - VEVIA**

Jaargang 8 - september 2014 - Verschijnt niet in jan. en aug.

Afgiftekantoor: Gent X - Erkenningsnummer: P708123

Voka Tribune

**WAT ALS
MORGEN
HET LICHT
UITGAAAT?**

(En de machines stilvallen...

Ondernemers bereiden zich voor op stroomuitval

Acht op tien is bang voor stroomtekort

Neen, ze zijn er niet gerust in. Acht op de tien Vlaamse ondernemingen maken zich zorgen over een mogelijke stroomuitval in de komende winter. Ze vrezen schade bij een stroomonderbreking. En je kan ze niet eens ongelijk geven. Elektriciteit kopen in het buitenland wordt een hachelijke onderneming, eens het straks echt koud wordt. *Erik Durnez*

Voka organiseerde recent onder zijn leden een bevraging over de mogelijke gevolgen van een stroomonderbreking. Op korte tijd liepen er meer dan duizend antwoorden binnen. En de toon was er een van bezorgdheid en grote verontwaardiging. Een greep uit de open antwoorden: "Zijn we zo laks geworden dat we ons hierbij neerleggen?" – "Wat is de clou van al deze heisa? Wat wordt er niet gezegd?" – "Onaanvaardbaar in een modern land als België!" – "Schande dat dit besproken moet worden." – "Zonder elektriciteit worden dit vooroorlogse toestanden." – "Kafka." – "Wie betaalt de schade?"

Het stilleggen van de kerncentrales Doel (3) en (4) en Tihange (2) zorgt voor een grote bevoorradingsonzekerheid. In normale omstandigheden is het perfect mogelijk om elektriciteit aan te kopen in het buitenland (Nederland, Duitsland, Frankrijk), maar bij een echte koudeprik hebben ook onze zuiderburen hun stroom broodnodig. De kans op stroomuitval neemt dan toe.

Dat heeft, zo stipt Voka-energieadviseur Tine Deheegher aan, natuurlijk alles te maken met het falend energiebeleid van de voorbije jaren. Terwijl in Duitsland en Nederland volop nieuwe gas- en steenkoolcentrales werden gebouwd, gebeurde dat in ons land niet. "Integendeel, vergunningen werden geweigerd en een hele reeks klassieke centrales is stilgelegd."

ONDUIDELIJKHEID

Wat staat ons dan te wachten? Daar is nog grote onduidelijkheid over. Elia, de beheerder van het Belgische transmissienet voor elektriciteit, zal begin september aan de verschillende gouverneurs het afschakelplan voor winter 2014-2015 voorleggen. Dan zal duidelijk worden welke zones en gemeenten bij een eventueel stroomtekort tijdelijk van het net losgekoppeld zullen worden.

De onzekerheid, de onduidelijkheid en het gebrek aan informatie zorgen nu al voor onrust in heel wat ondernemingen. Veertig procent van de respondenten uit de Voka-enquête wil zich, bij gebrek aan duidelijke informatie, nog niet uitspreken over wat

de kosten van stroomuitval zouden kunnen zijn. De gevolgen zijn echter wel duidelijk: stilvallen van de productie of de onmogelijkheid om diensten te leveren aan hun klanten. Sommige bedrijven vrezen daarenboven veiligheidsrisico's of milieuschade.

Een kwart van de ondernemingen neemt preventieve maatregelen. Ze investeren in noodgeneratoren of in eigen stroomproductie, of ze treffen voorbereidingen om hun productieplanning aan te passen. Een aantal bedrijven denkt zelfs aan het invoeren van tijdelijke werkloosheid.

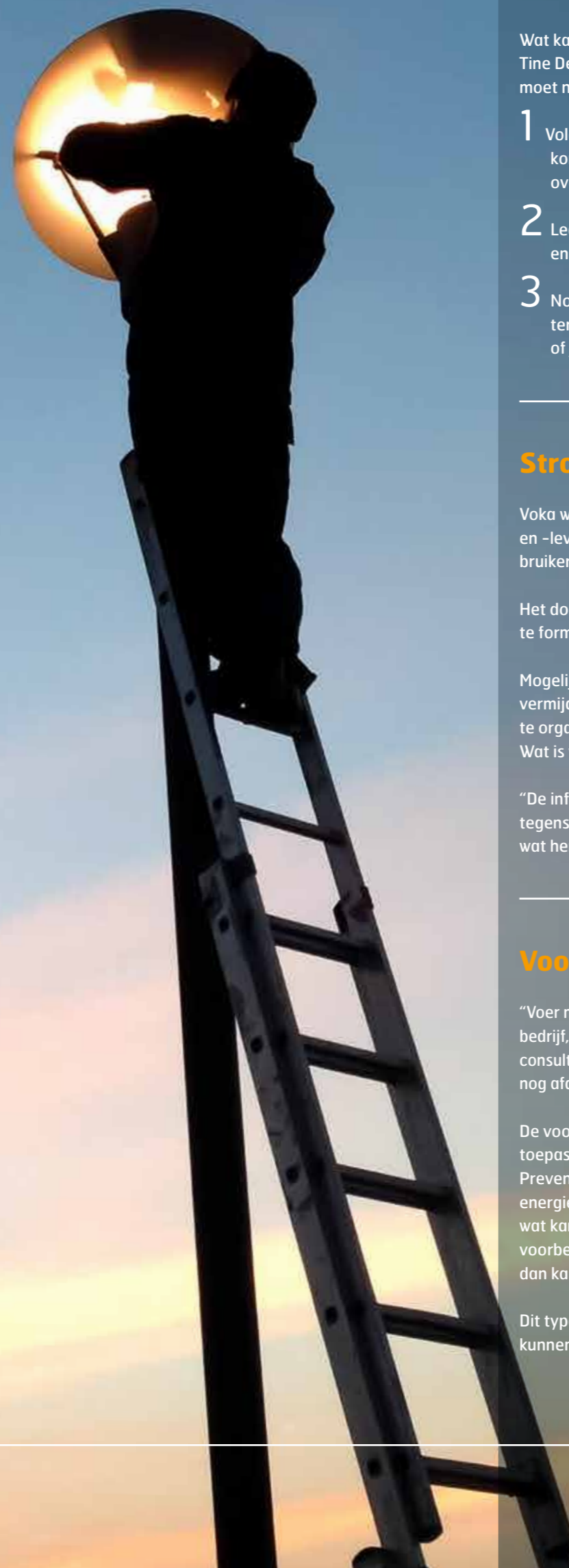
Een aantal ondernemers denkt oplossingsgericht. Uit de open antwoorden: "Een late levering kan eenmalig wel geregeld worden" – "Met onze WKK-centrale kunnen we meer elektriciteit leveren dan we zelf verbruiken" – "Men kan bepaalde processen gepland stoppen".

Maar liefst tachtig procent van de respondenten denkt dat zelfs een korte stroomonderbreking – maximaal vier uur – al grote schade zal meebrengen, vooral financieel. De helft is ook bang voor verstoorde relaties met klanten, en een derde vreest zelfs materiële schade. Slechts anderhalve procent van de ondernemingen geeft aan verzekerd te zijn tegen dergelijke schade.

"Terwijl in Duitsland en Nederland volop nieuwe gas- en steenkoolcentrales werden gebouwd, gebeurde dat in ons land niet" Tine Deheegher

Maar meest van al blijkt uit de Voka-bevraging een grote nood aan informatie: waar zal er eventueel geen stroom zijn? Wanneer komt er een onderbreking? Welke rol zullen de distributienetbeheerders en de gemeenten opnemen?

Als er effectief een stroomonderbreking wordt gepland, dan vragen ondernemers om minstens een dag op voorhand (28 procent), maar liefst nog eerder (60 procent) te worden gewaarschuwd – bij voorkeur via e-mail, sms en telefoon. ■

Noodgeneratoren?

Wat kan een onderneming doen om zich te wapenen tegen een mogelijke stroomuitval? Tine Deheegher, energiespecialiste op het Voka-kenniscentrum, is realist. "Ieder bedrijf moet nu een interne oefening doen en de risico's in kaart brengen." Drie adviezen.

- 1 Volg de berichtgeving goed op. Zit uw onderneming in een zone die in aanmerking komt voor afschakeling? Normaal gezien moet daar begin september duidelijkheid over komen.
- 2 Leg vast welke kritische processen in uw onderneming beschermd moeten worden, en voorzie eventueel eigen noodgeneratoren.
- 3 Noodaggregaten betekenen een investering en hebben dus een kostprijs. Bij de investeringsbeslissing hoort dus een business plan om ze optimaal te rentabiliseren. Ga na of je generator eventueel gevaloriseerd kan worden in het kader van demand response.

Stroomberaad

Voka wil in de volgende weken een stroomberaad organiseren met de energieproducenten en -leveranciers, de distributienetbeheerders, de overheid, ondernemingen/grootverbruikers en de verzekeringssector.

Het doel is om alle problemen duidelijk in kaart te brengen, mogelijke antwoorden te formuleren, black spots te definiëren, communicatietaken te verdelen.

Mogelijke topics liggen voor de hand: wat kan er nog gebeuren om stroomtekort te vermijden? Wat zijn voor individuele ondernemingen de mogelijkheden om zelfvoorziening te organiseren? Tegen welke kosten? Wat is beschikbaar? Is compensatie mogelijk? Wat is verzekeraar? Hoe het risico inschatten? Hoe de communicatie organiseren?

"De informatie die we vandaag krijgen is immers schaars, onsamenvattend en soms tegenstrijdig", zegt Voka-adviseur Tine Deheegher. "Ondernemingen moeten weten wat hen eventueel te wachten staat."

Voorkomen en corrigeren

"Voer nu al een risico-inventarisatie uit over de gevolgen van een stroomuitval voor uw bedrijf, uw leveranciers, uw afnemers en de omgeving", zo adviseert Bart vander Velpen van consultingbedrijf Royal Haskoning. "Wie pas in actie komt zodra het licht uitgaat, is te laat om nog afdoende maatregelen te nemen om het eigen bedrijf en de omgeving te beschermen."

De voorbereiding op een eventuele stroomafkoppeling is niet meer dan een specifieke toepassing van probleemanalyse. "Dat doe je op twee manieren: preventief en correctief. Preventief, dat wil zeggen: wat kan je doen om het probleem te voorkomen, hoe kan je het energieverbruik verminderen, welke processen kan je stilleggen? Correctief, dat betekent: wat kan je doen om het probleem te verhelpen, als het zich toch voordoet? Een eenvoudig voorbeeldje: zorg er bijvoorbeeld voor dat de batterijen van je laptop altijd geladen zijn, dan kan je ook bij een stroomuitval gewoon doorwerken."

Dit type van risicoanalyse wordt bij multinationals heel vaak toegepast. "Maar ook kmo's kunnen zich voorbereiden om de impact van een stroomverstoring te minimaliseren."